

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний
заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

***з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми
навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081***

«Право»

**з навчальної дисципліни
«Адміністративне право»**

ЛЬВІВ – 2024

Адміністративне право. Методичні вказівки з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право». Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 13 с.

Розробив:

Кропивницький М. О., к.ю.н., доц. кафедри права Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ МАУП»

Затверджено на засіданні кафедри права (*протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.*)

Схвалено Вченою радою Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ МАУП»

Тематичний план навчальної дисципліни

№	2 курс 3-4 семестр Обсяг в кредитах ЄКТС/7 Всього 210 годин у семестрі	Лекції	Семінар.
1.	Адміністративне право як галузь національного права	4	2
2.	Адміністративно-правові норми	4	2
3.	Адміністративно-правові відносини	4	2
4.	Державне управління	4	2
5.	Форми і методи державного управління	4	2
6.	Суб'єкти адміністративного права	4	2
Змістовий модуль 1		24	12
7.	Адміністративно-правовий статус юридичних осіб, ФОП	2	2
8.	Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади	2	2
9.	Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.	2	2
Змістовий модуль 2		6	6
10.	Адміністративні послуги та їх особливості	2	2
11.	Адміністративні процедури та їх особливості	2	2
Змістовий модуль 3		4	4
12.	Адміністративний примус	4	2
13.	Адміністративна відповідальність	4	2
14.	Адміністративне правопорушення	6	2
15.	Заходи адміністративної відповідальності	4	4
16.	Провадження в справах про адміністративні правопорушення	4	4
17.	Адміністративний процес	4	4
18.	Способи судового захисту	4	4
19.	Адміністративне провадження	4	4
Змістовий модуль 4		32	32
ВСЬОГО: 210		68	48

Тема 1. Адміністративне право як галузь національного права

1. Основоположні категорії адміністративного права
2. Адміністративне право як складова публічного права
3. Система адміністративного України.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає зміст публічного адміністрування як форми реалізації публічної влади?
2. Назвіть види публічного адміністрування.
3. Хто належить до суб'єктів публічного адміністрування?
4. У чому полягає зміст і сутність публічного інтересу?
5. Здійсніть відмежування публічного інтересу від приватного.
6. У чому полягає призначення (мета і завдання) адміністративного права?
7. Назвіть відносини, що складають предмет адміністративного права.
8. Здійсніть відмежування адміністративного права від цивільного.
9. Яку структуру має адміністративне право?
10. Назвіть підгалузі, які входять до особливого адміністративного права.

Література [1, 4, 7, 10, 12]

Тема 2. Адміністративно-правові норми.

1. Механізм адміністративно-правового регулювання.
2. Класифікація адміністративно-правових норм.
3. Дія норм адміністративного права.
4. Реалізація норм адміністративного права

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає значення механізму адміністративно-правового регулювання?
2. Які критерії класифікації адміністративно-правових норм?
3. Охарактеризуйте визначення «дія норм адміністративного права».
4. Охарактеризуйте визначення «реалізація норм адміністративного права»

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15]

Тема 3. Адміністративно-правові відносини.

1. Адміністративно-правові відносини та їх особливості.

2. Структура адміністративно-правових відносин.
3. Класифікація адміністративно-правових відносин.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягають поняття та система суб'єктів публічного адміністрування, схарактеризуйте їх ознаки.
2. Розкрийте групи суб'єктів публічного адміністрування.
3. Дайте визначення компетенції та повноваження суб'єкта публічної адміністрації.
4. Роз'ясніть положення Конституції України щодо ролі повноважень у діяльності суб'єктів публічної адміністрації.
5. Перерахуйте та схарактеризуйте способи наділення адміністративними повноваженнями.
6. Розкрийте рівні органів виконавчої влади, як вони співвідносяться між собою?
7. Які ознаки характеризують органи виконавчої влади?
8. У чому полягає роль Кабінету Міністрів України як вищого органу виконавчої влади?
9. Розкрийте особливості публічних компетенцій державної служби, агентств та інспекцій.
10. Назвіть призначення військово-цивільних адміністрацій.
11. Який порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади?
12. Розкрийте роль суб'єктів місцевого самоврядування.
13. Які є види суб'єктів місцевого самоврядування?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15]

Тема 4. Державне управління.

1. Поняття і сутність державного управління.
2. Принципи державного управління та їх характеристика.
3. Функції державного управління.
4. Рівні державного управління.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає сутність державного управління?
2. Які є принципи державного управління та їх характеристика.
3. Які є функції державного управління?
4. Які рівні державного управління ви можете назвати?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 21]

Тема 5. Форми і методи державного управління.

1. Форми державного управління.
2. Методи державного управління.

1. Поняття форм державного управління.
2. Визначення та загальна характеристика методів державного управління.

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 23]

Питання для самоконтролю:

1. Які ознаки притаманні інструменту публічного адміністрування?
2. Які існують інструменти публічного адміністрування?
3. За якими правилами суб'єкти публічної адміністрації підбирають інструменти публічного адміністрування?
4. Яке юридичне значення має нормативний акт суб'єкта публічного адміністрування?
5. Здійсніть класифікацію нормативних актів.
6. Які вимоги висуваються до нормативних актів?
7. Які існують підстави для визнання нормативного акта протиправним?
8. За якими критеріями може бути здійснено класифікаційний розподіл адміністративних актів?

Тема 6. Суб'єкти адміністративного права.

1. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування
2. Групи суб'єктів публічного адміністрування
3. Компетенція суб'єкта публічного адміністрування

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте поняття суб'єктів публічного адміністрування.
2. Які складові елементи системи суб'єктів публічного адміністрування?
3. Які групи суб'єктів публічного адміністрування?
4. Які основні повноваження суб'єктів публічного адміністрування?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19]

Змістовий модуль 2. Адміністративно-правовий статус суб'єктів адміністративного права

Тема 7. Адміністративно-правовий статус юридичних осіб, ФОП.

1. Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права.
2. Особливості об'єднання як суб'єкта адміністративного права

Питання для самоконтролю:

1. Яка роль приватної особи у системі суб'єктів адміністративного права?
2. Яку роль виконують об'єднання у системі суб'єктів адміністративного права?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19]

Тема 8. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади

1. Система органів виконавчої влади
2. Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями (за обсягом і характером компетенції, за порядком вирішення питань, за спрямованістю компетенції, за територіальним обсягом повноважень).
3. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні складові елементи системи органів виконавчої влади?
2. Які критерії класифікації органів виконавчої влади?
3. Який порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади?

Тема 9. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.

1. Суб'єкти місцевого самоврядування.
2. Законодавча основа діяльності.
3. Види суб'єктів місцевого самоврядування та їх призначення.

Питання для самоконтролю:

1. Які є суб'єкти місцевого самоврядування?
2. Назвіть основні елементи нормативно-правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Які види суб'єктів місцевого самоврядування?
4. Яке призначення суб'єктів місцевого самоврядування?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19]

Змістовий модуль 3. Адміністративні послуги та процедури

Тема 10. Адміністративні послуги

1. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг
2. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
3. Порядок надання адміністративних послуг.

Питання для самоконтролю:

1. Які характерні ознаки мають адміністративні послуги?
2. Дайте письмову характеристику основних критеріїв класифікації адміністративних послуг. Результати оформіть у вигляді таблиці.
3. Які органи належать до суб'єктів надання адміністративних послуг?
4. Які адміністративні послуги населенню надають органи місцевого самоврядування?
5. Які бувають центри надання адміністративних послуг?
6. Схарактеризуйте способи надання адміністративних послуг.
7. Опишіть процедуру надання адміністративних послуг.
8. Що таке технологічна картка адміністративної послуги, який її зміст?
9. Які вимоги щодо якості надання адміністративних послуг?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 20, 21]

Тема 11. Адміністративні процедури та їх особливості

1. Поняття, ознаки та види адміністративної процедури.
2. Законодавство про адміністративну процедуру.
3. Принципи адміністративної процедури.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке адміністративна процедура?
2. Яке нормативно-правове регулювання адміністративної процедури?
3. Які є принципи адміністративної процедури?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 20, 21]

Змістовий модуль 4. Адміністративно-деліктне право

Тема 12. Адміністративний примус.

1. Поняття та основні характеристики адміністративного примусу
2. Класифікація заходів адміністративного примусу.
3. Адміністративно-запобіжні заходи.
4. Заходи адміністративного припинення.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке адміністративний примус?
2. Які критерії класифікації заходів адміністративного примусу?
3. Що таке адміністративно-запобіжні заходи?
4. Які є заходи адміністративного припинення?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 22, 23]

Тема 13. Юридичний склад адміністративного проступку

1. Поняття юридичного складу правопорушення.
2. Юридичний склад адміністративного проступку.
3. Особливості юридичного складу адміністративного правопорушення, зафіксованого в автоматичному режимі.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте поняття юридичного складу правопорушення.
2. У чому полягає юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона)?
3. Які має особливості юридичний склад адміністративного правопорушення, зафіксованого в автоматичному режимі?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 24]

Тема 14. Заходи адміністративної відповідальності

1. Поняття адміністративного стягнення
2. Система й види адміністративних стягнень.
3. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає мета адміністративного стягнення?

2. До яких осіб можуть застосовуватися адміністративні стягнення ?
3. Розкрийте види адміністративних стягнень.
4. У чому полягає основний зміст застосування адміністративних заходів впливу до неповнолітніх?
5. Розкрийте правила накладення адміністративних стягнень.
6. Наведіть приклади відшкодування заподіяної шкоди.
7. У яких випадках стягується судовий збір?

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 24]

Тема 15. Провадження у справі про адміністративний проступок

1. Стадії провадження у справі про адміністративний проступок.
2. Стадії провадження у справі про адміністративний проступок
3. Докази в справі про адміністративне правопорушення та їх оцінювання
4. Розгляд справи про адміністративний проступок

Питання для самоконтролю:

1. Які існують стадії провадження у справі про адміністративний проступок?
2. У чому полягає сутність складання протоколу у справі про адміністративне правопорушення?
3. Які органи та посадові особи уповноважені складати протокол про адміністративне правопорушення?
4. Розкрийте зміст та зазначте органи розгляду справи про адміністративний проступок.
5. Схарактеризуйте основні етапи розгляду справи про адміністративний проступок (підготовка справи, аналіз зібраних матеріалів, ухвалення постанови, доведення постанови до відома).
6. Які існують особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі?
7. Схарактеризуйте оскарження й перегляд постанови у справі про адміністративний проступок (порядок і строк оскарження постанови, результати перегляду, виконання постанови про накладення адміністративного стягнення).

Література [1, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 24]

Література: 1; 4; 7; 12

Рекомендовані джерела інформації.

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами та доповненнями).
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747.
URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Закон України «Про адміністративні послуги» від 2013 р. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
5. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 берез. 2011 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9.04.1999 року.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
7. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 року. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

Основна:

8. Діхтієвський П. В. Адміністративне право України : підручник. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2023. 772 с.
9. Петков С. В. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Законодавство. Судова практика. Київ : Юрінком Інтер, 2023, 272 с.
10. Кузьменко О. В. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 388 с.
11. Кузьменко О. В. Адміністративна відповідальність : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 568 с.
12. Загальне адміністративне право України : підручник / за заг. ред.: акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 792 с.

Допоміжна:

13. *Kropyvnytskyi M.* Social security subjects in the structure of public administration bodies of Ukraine: administrative and legal aspect. *Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2024. 01. 22-28.

14. Гуржій Т. О., Гуржій А. В. Удосконалення законодавства про відповідальність за адміністративні проступки. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2022. № 5. С. 78-87.

15. Гуржій Т. О., Мушенок В. В., Гуржій А. В., Ситніченко О. М. Адміністративна відповідальність у системі забезпечення державою захисту права інтелектуальної власності особи. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2023. Вип. 79. Ч. 2. С. 49-54.

16. Даниленко Ю. С. Управління кадровим потенціалом у державній службі. *Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове*

регулювання, практика : монографія / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова, Т. А. Латковська та ін. Одеса: Видав. дім «Гельветика», 2022. С. 523-556.

17. Добровольська Н. В. Адміністративний договір: осмислення нормативної дефініції. *Правова позиція*. 2020. № 3 (28). С. 28-34.

18. Добровольська Н. В., Хамходера О. П. Офіс Президента України як державний орган (у контексті антикорупційного законодавства). *Держава та регіони*. Серія «Право». 2020. № 2 (68). С. 82-90. URL: http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/2_2020/16.pdf.

19. Закаленко О. В. Трансформація правової категорії «адміністративний позов» крізь призму міжнародно-правових стандартів про захист прав людини. *Юридичний вісник*. 2022. № 5. С. 81-90.

20. Ківалов С. В. Щодо системності адміністративно-правового мислення в умовах розвитку цифровізаційних векторів врядування. *Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика* : монографія / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова, Т. А. Латковська та ін. Одеса : Видав. дім «Гельветика», 2022. С. 5-42.

21. Кропивницький М. О. Актуальні питання законотворчості Верховної Ради України в контексті адміністративно-правової політики України щодо соціального забезпечення населення. *Актуальні проблеми держави і права*. 2024. Вип. 102. С. 63-69.

22. Кропивницький М. О. До питання захисту порушуваних прав у сфері соціального захисту населення в порядку адміністративного судочинства: спроба концептуального огляду. *Приватне та публічне право*. 2024. № 2. С. 49-55.

23. Кропивницький М. О. Заходи соціального обслуговування в системі адміністративно-правових заходів забезпечення державної політики України у сфері соціального захисту населення: теоретико-правовий і нормативний огляд. *Ампаро*. № 2. 2024. С. 38-43.

24. Кропивницький М. О. Нагляд і контроль у сфері соціального захисту населення України: адміністративно-правовий аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2024. Вип. 2 (55). С. 69-72.

25. Кропивницький М. О. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні в контексті адміністративно-правової політики України. *Київський часопис права*. 2024. № 2. С. 167-175.

26. Кропивницький М. О. Правоохоронні органи України як різновид суб'єктів по забезпеченню права громадян на соціальний захист: адміністративно-правовий аспект. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. № 2. С. 182-187.

27. Кропивницький М. О. Соціальне страхування в контексті адміністративно-правової політики України у сфері соціального забезпечення населення: теоретичний огляд і проблеми вдосконалення. *Юридичний бюлетень*. Вип. 33. 2024. С. 114-120.

28. Кропивницький М. О. Механізм адміністративно-правового регулювання у сфері соціального забезпечення населення: до проблеми дефініції. *Публічне право*. № 2. 2024. № 2 (54). С. 15-21.

Інтернет ресурси:

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України.
URL :

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність
Верховної Ради України : Законопроекти. URL :
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.

Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні
документи. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/>.

Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України :
Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за
реквізитами. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання
нормативно-правових актів України. URL : <http://www.min.gov.ua/> Міністерства внутрішніх
справ.

